

Broj:

IZVJEŠĆE O REVIZIJI
PREDSJEDNIŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2006. GODINU

Sarajevo, travanj 2007.

K A Z A L O

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na nalaze i preporuke revizije za 2005. godinu	4
3.	Nalazi revizije i preporuke za 2006. godinu	6
3.1.	Sustav internih kontrola	6
3.1.1.	Popis sredstava i izvora sredstava za 2006. godinu	7
3.2.	Procedure nabava u tijeku 2006. godine	8
3.3.	Izvršenje proračuna	10
3.4.	IT sustav	15
3.5.	Program posebnih namjena – uredi časnika za vezu pred Međunarodnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu	16
4.	Korespondencija	19
5.	Sažetak	19

Privitak: Tablica izvršenja proračuna od 01.01. do 31.12.2006. godine

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća na dan 31.12.2006. godine u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Predsjedništvo).

Rukovodstvo Predsjedništva je odgovorno za finansijska izvješća, postupanje sukladno zakonima i propisima i uspostavljanje učinkovitog sustava internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na temelju revizije koju smo izvršili.

Zakonski temelj revizije sadržan je u Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06). Reviziju smo obavili sukladno revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI ("Službeni glasnik BiH", broj 5/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo jesu li finansijska izvješća sastavljena sukladno važećoj zakonskoj regulativi i primjenjivim računovodstvenim standardima i predstavljaju li točan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sustava internih kontrola kojima se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvješćivanje i učinkovito poslovanje.

Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prigodom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prigodom sastavljanja finansijskih izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razuman temelj za izražavanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Predsjedništava za 2006. godinu realno i objektivno prikazuju finansijsko stanje Predsjedništva u svim značajnijim aspektima na dan 31. prosinca 2006. godine, osim za učinke koja na finansijska izvješća imaju sljedeće stavke:

- **Slabosti i nedostaci u procesu izvršenju proračuna, tj. trošenju proračunskih sredstava (točka 3.3.)**
  - uporaba i održavanje službenih automobila,
  - putni troškovi,
  - troškovi reprezentacije
- **Nedostaci i slabosti u sustavu internih kontrola (točka 3.1.)**
- **Nedostaci glede primjene Zakona o javnim nabavama (točka 3.2.)**

Sarajevo, 12.04.2007. godine

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. Uvod

Predsjedništvo funkcionira sukladno Ustavu BiH, Općem okvirnom sporazumu za mir u BiH i njegovim Aneksom, Poslovniku o radu Predsjedništva i zakonima BiH. Prema Ustavu BiH Predsjedništvo je nadležno za:

- vođenje vanjske politike;
- imenovanje veleposlanika i drugih međunarodnih predstavnika BiH;
- predstavljanje BiH u međunarodnim organizacijama i institucijama i traženje članstva u onim međunarodnim organizacijama i institucijama u kojim BiH nije član;
- pregovaranje o zaključivanju međunarodnih ugovora, otkazivanje i ratificiranje ugovora uz suglasnost Parlamentarne skupštine BiH;
- predlaganje godišnjeg proračuna Parlamentarnoj skupštini po preporuci Vijeća ministara;
- vršenje drugih funkcija sukladno Ustavu BiH, zakonima i propisima BiH.

Poslovi Predsjedništva se obavljaju u tri ureda članova Predsjedništva i Tajništvu Predsjedništva. Proračun Predsjedništva obuhvata i tri ureda časnika za vezu u Hagu.

Članovi Predsjedništva rukovode Predsjedništvom, a na funkciji predsjedatelja Predsjedništva se rotiraju svakih osam mjeseci.

Tajništvo je osnovano kako bi se osigurala stručna, administrativna i tehnička potpora članovima Predsjedništva tijekom vršenja njihovih dužnosti. Ured svakog od članova Predsjedništva osigurava političku potporu članovima Predsjedništva u vršenju njegovih ovlasti. Šef Ureda zadužen je za upravljanje Uredom i za svoj rad odgovara članu Predsjedništva.

2. Osvrt na nalaze i preporuke Izvješća o reviziji za 2005. godinu

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Predsjedništva za 2005. godinu, o čemu je sastavljeno Izvješće, kao i prethodnu fazu revizije za 2006. godinu. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvješću i Predsjedništvu je sugerirano da ih razmotri, te poduzme određene aktivnosti na otklanjanju istih kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

Predsjedništvo je u propisanom roku od 60 dana, sukladno odredbama članka 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija BiH, dostavilo Odgovor o poduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identificirane u revizijskom izvješću za 2005. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije, dane u navedenom Izvješću i danim preporukama u prethodnoj reviziji, kao i uvidom u realizirane aktivnosti koje su navedene u Odgovoru o poduzetim aktivnostima radi prevazilaženja nepravilnosti koje su identificirane u revizijskom izvješću za 2005. godinu, utvrdili smo koje su preporuke i sugestije realizirane, koje su u tijeku, a koje nisu realizirane.

Realizirane preporuke:

- Praćenje finansijskih planova kao i samo praćenje izvršenja proračuna, kako po organizacijskim jedinicama tako i na razini Predsjedništva, je u dobroj mjeri podignuto na zadovoljavajuću razinu i rukovodstvo Predsjedništva permanentno ima finansijske pokazatelje o stanju izvršenja proračuna;
- Ustrojena evidencija o primljenim i danim darovima u tijeku 2006. godine.

Aktivnosti koje su u tijeku:

- Krajem godine započete aktivnosti na dogradnji sustava internih kontrola koji reguliraju problematiku većeg broja značajnijih troškova kao i ostalih procesa poslovanja, s napomenom kako ćemo efekte cijeliti u revizijskoj 2007. godini;
- Započete aktivnosti na preciznom definiranju odgovornosti za cjelokupno materijalno-financijsko poslovanje s jasnim razdvajanjem dužnosti i odgovornosti između Tajništva i ureda glede rukovođenja finansijskim operacijama.

Aktivnosti koje nisu realizirane:

- Primjena Zakona o javnim nabavama nije sprovedena dosljedno, te su uočene mnogobrojne slabosti i propusti;
- Evidencija putnih naloga, pravdanje akontacija za putne naloge, te osiguranje prateće dokumentacije nije u cijelosti realizirano i ponovno su tijekom 2006. godine uočeni propusti;
- Evidencija o uporabi i održavanju službenih automobila tijekom 2006. godine nije bila na zadovoljavajućoj razini (mada su vidljiva određena poboljšanja na samom kraju godine);
- Nisu kreirana pravila i procedure za poslovanje časnika za vezu u Hagu u tijeku 2006. godine, nego su ista donesena u veljači 2007. godine;
- Plaćanje poreza i doprinosa na plaće uposlenih u uredima časnika za vezu u Hagu u tijeku 2006. godine nije riješeno, nego je donesena odluka u kojoj se kaže kako će se plaćanje vršiti preko ISFU sustava od 01.01.2007. godine;
- Finansijski plan Predsjedništva i časnika za vezu u Hagu nije donesen pravovremeno;

3. Nalazi revizije i preporuke za 2006. godinu

3.1. Sustav internih kontrola

Revizija je izvršila ispitivanje sustava internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvalitete financijskog upravljanja u Predsjedništvu i ponovno uočila određene slabosti i propuste (pogledati poglavlje 3.1. revizijskog Izvješća za 2005. godinu koje govori o sustavu internih kontrola).

Ponovno skrećemo pozornost na Praktični vodič za učinkovitu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine koji sadržava smjernice glede izrade Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je u okviru Akcijskog plana usvojilo Vijeće ministara i temelji se na, u svijetu široko prihvaćenom modelu, sustavu internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoring.

Od uspostavljanja učinkovitog i efektivnog sustava internih kontrola na temelju spomenutih komponenti najviše će koristi imati rukovodstvo Predsjedništva, jer će takav sustav osigurati (u razumnom uvjerenju) zakonitost poslovanja u svim segmentima, kao i spriječiti moguće propuste, nepravilnosti i eventualne zloporabe javnih sredstava. Međutim, po mišljenju revizije, Predsjedništvo nije u tijeku 2006. godine izgradilo sustav internih kontrola i poduzelo cjelovite aktivnosti na izgradnji modela internih kontrola koji bi se temeljio na spomenutim načelima.

Naime, tijekom revizije uočili smo kako pravila i procedure u 2006. godini kojima se regulira poslovanje Predsjedništva nisu u cijelosti izgrađene na zadovoljavajući način, te kako time otežavaju rukovodstvu Predsjedništva preventivno djelovanje i sprečavanje mogućih propusta i nedostataka. Mišljenja smo kako bi pisane procedure koje reguliraju svakodnevne postupke i procese kojima se određuje kontrolna funkcija nad pojedinačnim postupcima trebale izgrađivati sustav na koji se rukovodstvo Predsjedništva može pouzdati i osloniti prigodom donošenja poslovnih odluka (mislimo na odluke o korištenju proračunskih sredstava).

Nadalje, posebice ističemo kako nije dovoljno samo imati određena pisana pravila i procedure za odvijanje poslovnih procesa, nego je vrlo važno vršenje kontrolnih postupaka nad provedbom istih, kao i kontinuirani monitoring i osiguranje povratnih informacija rukovodstvu o provedbi postojećih pravila i procedura.

Revidiranjem značajnijih kategorija troškova u proračunskoj 2006. godini ponovno smo uočili kako sustav internih kontrola nije bio u cjelosti zadovoljavajući, posebice dio koji regulira područje uporabe i održavanja službenih automobila, evidencije putnih naloga, pravdanje akontacija, uporabe telefona, provođenje procedura nabava itd., te kako se nisu dosljedno i u svim slučajevima poštovala ni postojeća pravila i procedure.

Nadalje smo uočili kako procedure i pravila nisu objedinjene na jednom mjestu, uokvirene u zbirni pregled - brošuru (primjerice pravila i procedure za poslovanje raznih kategorija frekventnih troškova itd.), kako bi se jasno i precizno znalo koja su važeća, a koja ne. Dojam revizije je kako je mnogo pravila i procedura (izmjena i dopuna) donesenih po uredima i Tajništvu, ali kako ista nisu urađena i sortirana na sistematičan i praktičan način.

Nadalje, po mišljenju revizije, potrebno je jasno definirati i razraditi odgovornosti za nadziranje internih kontrola unutar organizacije, tako da postoji jasno i precizno viđenje koje je osoblje odgovorno za određene funkcije.

Revizija sugerira rukovodstvu Predsjedništva daljnje jačanje i dogradnju sustava internih kontrola koji će postojeći sustav učiniti efikasnim u sprečavanju mogućih nepravilnosti i propusta u razumnom uvjerenju.

Posebice skrećemo pozornost na potrebu kontinuiranog praćenja i nadziranja poslovnih procesa i dosljednu primjenu već usvojenih pravila i procedura, kao i na izgrađivanje procedura izvješćivanja rukovodstva o identificiranim nepravilnostima internih kontrola i poduzimanje odgovarajućih brzih korektivnih mjera.

Pored toga, rukovodstvu Predsjedništva preporučamo žurno poduzimanje aktivnosti na uređivanju, objedinjavanju i objavljivanju svih važećih pravila i procedura, sa prečišćenim tekstovima kako bi se osiguralo zakonito i racionalno poslovanje. Naglašavamo i potrebu da se ovakav materijal, na odgovarajući način dostavi svim zaposlenicima Predsjedništva (putem Interneta ili u čvrstoj verziji).

3.1.1. Popis sredstava i izvora sredstava za 2006. godinu

Analizom izvješća o popisu sredstava i izvora sredstava za 2006. godinu i uvidom u dokumentaciju o provedenom popisu, Ured za reviziju je utvrdio kako popis nije u cjelosti urađen sukladno računovodstvenim propisima. Ovdje želimo upozoriti na određene nepravilnosti koje su učinjene u tijeku popisa:

- Nije riješeno pitanje sredstava koja se u Predsjedništvu nalaze «na evidenciji», a vlasništvo su Zajedničkih službi organa i tijela Federacije BiH po prenosu koji je izvršen 90-ih godina. Ovo pitanje je potenciralo i povjerenstvo za popis, pa je neophodno konačno riješiti ovo pitanje i na odgovarajući način obilježiti ova sredstva,
- Sva sredstva nisu obilježena inventurnim brojevima pa sugeriramo da se tijekom 2007. godine obave sve pripreme koje će omogućiti obavljanje kvalitetnijeg popisa u narednom razdoblju,
- Ne postoji jedinstven registar zaduženja - reversa za sva osnovna sredstva. Naime, dio stalnih sredstava (namještaj, kompjuteri) je sadržan u «sobnim listama» (radi se o zaduženjima po uredima), ali za mobitele ne postoji odgovarajuće evidencija o zaduženju.
- Nismo se mogli uvjeriti radi li se kod predloženog rashoda mobitela zaista o rashodu zbog neupotrebljivosti ili mobiteli uopće nisu pronađeni tijekom inventure (nije nam fizički prezentiran niti jedan od aparata predloženih za otpis),
- U stalnim sredstvima nije evidentirano vozilo "Renault megan" koje je registrirano još u 2005. godini na Predsjedništvo (u popisu 2005. godine je navedeno kako nije riješeno pitanje vlasništva ovog vozila),
- Nije riješen status vozila koje je van uporabe od 2005. godine zbog potpune štete, tj. nisu pokrenute aktivnosti u smislu popravke ili prodaje i sl.

Revizija sugerira žurno otklanjanje uočenih propusta i nedostataka, te posebice naglašava potrebu sačinjavanja reversa za sva sredstva kako bi se točno znalo što tko duži, te da se isti redovito ažuriraju prigodom promjena.

3.2. Procedure nabava u tijeku 2006. godine

Revizija je utvrdila kako, zbog slabosti u sustavu internih kontrola kod procesa nabava tijekom 2006. godine, u određenim slučajevima nisu dosljedno poštivani propisi koji reguliraju ovo područje. Revidirajući procedure nabava u tijeku 2006. godine, uočili smo sljedeće:

- Za nabavu Internet-usluga u 2006. godini nisu provođene odgovarajuće procedure regulirane Zakonom o javnim nabavama (saldo sa 31.12.2006. godine na kontu 613213 - Izdaci za Internet iznosi 14.744,80 KM),
- Kod nabava usluga tiskanja uočeno je kako je postupak nabave relativno kasno pokrenut (Odluka Glavnog tajnika Predsjedništva BiH br. 05-161-769/06 od 24.05.2006.). Provođenje odgovarajućih procedura reguliranih Zakonom o javnim nabavama je također dugo trajalo, tako da je ugovor sa izabranim dobavljačem – «Štamparija Fojnica d.o.o.», zaključen tek 28.12.2006. godine. Ugovor važi za proračunsku 2006. godinu, a do raspisivanja javnog nadmetanja i izbora najpovoljnijeg dobavljača za proračunsku 2007. godinu.
Nadalje, na temelju dokumentacije koja se odnosi na ovaj predmet, nismo zamijetili kako je Povjerenstvo za javne nabave sastavilo i uputilo preporuku ugovornom organu o izboru najpovoljnijeg dobavljača.
Također smo uočili kako je realizacija usluga vršena tijekom studenog i prosinca, odnosno prije potpisivanja ugovora (pri tom dva primjerka ugovora koje smo imali na uvid imaju različite datume potpisivanja - 28.12.2006. i siječanj 2007.godine.).
Odluka o izboru najpovoljnijeg dobavljača je donesena u rujnu 2006., a mišljenje Pravobraniteljstva 27.12.2006. godine.
- Kod procedura nabave računala, Press klipinga, dnevnog i periodičnog tiska utvrđeno je sljedeće: sve tri procedure provedene su postupkom konkurentskog zahtjeva. Kod nabave računala i tiska postupak je ponavljan, a dobavljačima nije poslano obavještenje o poništavanju postupka kako je to Zakonom predviđeno. Prigodom obnove postupka nisu ponovno dostavljani zahtjevi za ponude na adrese starih ili novih dobavljača, nego je samo objavljen natječaj u Službenom glasniku.
U tenderskoj dokumentaciji za nabavu računala nisu jasno specificirane tehničke karakteristike traženih računala kako bi se osigurala usporedivost cijena.
- U jednom slučaju smo uočili da je naknadno donesena odluka o pokretanju postupka nabave, nakon što je u internoj narudžbenici naveden dobavljač od koga se zahtijeva nabava (materijala za popravku i održavanje opreme).
- Za usluge pranja automobila (troškovi za 2006. iznose 19.537,94 KM) na snazi su ugovori koje je u 2004. godini sa dobavljačima zaključilo Predsjedništvo izravno (na neodređeno vrijeme) i Služba za zajedničke poslove.
Nismo mogli utvrditi na koji način se vrši kontrola cijena iz ugovora (za dobavljača koji je izabran putem SZP nije nam prezentiran ugovor, a kod dva ugovora koji su zaključeni izravno sa dobavljačem fakturirane cijene ne odgovaraju ugovorenim).
- Kod troškova kasko osiguranja revidirali smo i proceduru izbora dobavljača, te su uočeni sljedeći nedostaci:
  - Zaključen je okvirni sporazum nakon provedenog postupka konkurentskog zahtjeva, što nije sukladno odredbama ZOJN,

- Određen je kriterij za dodjelu ugovora kao ekonomski najprijhvatljivija ponuda iako je to nespojivo sa postupkom konkurentskog zahtjeva. Prigodom razmatranja ponuda podkriteriji nisu bodovani,
- Nije pribavljeno mišljenje Pravobraniteljstva prije zaključivanja ugovora čija je vrijednost preko 10.000 KM.

Općenito uočeni nedostaci i propusti kod izvršenih nabava sukladno Zakonu o javnim nabavama u tijeku 2006. godine:

- sustav internih kontrola koji osigurava proceduru izbora najpovoljnijeg dobavljača sukladno Zakonu o javnim nabavama nije zadovoljavajući, te je nužno isti dograditi i dosljedno primjenjivati;
- izjave o nepristranosti i povjerljivosti nisu pravovremeno sačinjene i potpisane od strane članova povjerenstva za provođenje nabava (članak 5. Naputka o primjeni Zakona o javnim nabavama), već je to urađeno naknadno;
- u pojedinim slučajevima tenderska dokumentacija nije precizno sačinjena;
- uočili smo kako sačinjeni zapisnici sa otvaranja ponuda nisu uredni;
- kod otvorenog postupka se ne može utvrditi jesu li ponude ocijenjene sukladno objavljenim kriterijima. Uz zapisnike o ocjeni ponuda nisu priložene ocjene-evaluacije ponuda, nego se koristio termin "jednoglasno donesena odluka o izboru dobavljača", što nije prihvatljiva terminologija za javne nabave, niti sukladna predviđenim procedurama Zakona o javnim nabavama;
- ponavljanje postupka kod konkurentskog zahtjeva nije vođeno sukladno Zakonu o javnim nabavama;
- sačinjeni ugovori sa izabranim dobavljačima nisu pravovremeno slani na mišljenje u Pravobraniteljstvo, već je to urađeno naknadno (nešto više o ovoj problematici u narednom poglavlju);
- uočili smo kako suradnja između Povjerenstva i drugih organizacijskih jedinica Predsjedništva nije bila na zadovoljavajućoj razini, te bi ubuduće suradnja morala biti mnogo bolja i kvalitetnija u cilju zakonite provedbe procedure nabava;

Predsjedništvo je Dopisom broj 05-10-92/06 od 10.01.2007. godine, retroaktivno poslalo sedam ugovora Pravobraniteljstvu na mišljenje o pravilnosti korištenja javnih sredstava kod dodjele ugovora (radi se o ugovorima sa sljedećim dobavljačima: "Mrkulić company" za avio karte, "AC Quattro" d.o.o. za popravku i održavanje motornih vozila, "Triglav BH Osiguranje" za kasko osiguranje, "Exclusive" d.o.o. za nabavu uredskog materijala, "CMG" d.o.o. za usluge praćenja i analize medija, SZR "Sunce" za radove za popravku rezidencije "Konak", "Energopetrol" za gorivo).

Dopisom Broj M-542/06 od 12.01.2007. godine, Pravobraniteljstvo je odgovorilo u smislu članka 13. stavak 15. Zakona o Pravobraniteljstvu BiH, gdje je se kaže kako je obveza ugovornog organa (u ovom slučaju Predsjedništva BiH) da prije zaključivanja ugovora zatraži mišljenje Pravobraniteljstva BiH. U smislu istaknutog, a posebice cijeneći vrijeme proteklo od zaključivanja ugovora i činjenice kako su ugovorne obveze između ugovornih strana u većoj mjeri bile realizirane, Pravobraniteljstvo BiH je ocijenilo bespredmetnim davanje mišljenja na spomenute ugovore.

Revizija sugerira rukovodstvu Predsjedništva dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavama u svim slučajevima. Nadalje, preporučamo analiziranje razloga zašto se Zakon o javnim nabavama tijekom 2006. godine nije provodio u svim segmentima i zašto su činjeni mnogobrojni propusti, kako bi spomenute analize osigurale da se ubuduće ne čine isti propusti.

Također smatramo, imajući u vidu značajnost procesa nabava, kako provođenje procedura nabava treba započeti odmah po usvajanju proračuna kako bi iste bile završene pravovremeno, te kako je potrebno sačiniti detaljan plan nabava i stalno raditi na unapređenju tenderske dokumentacije u dijelu koji se odnosi na jasnu tehničku specifikaciju robe i usluga koje se traže, kako bi se mogla izvršiti što kvalitetnija evaluacija.

3.3. Izvršenje proračuna

Planirani proračun Predsjedništva za 2006. godinu iznosio je 6.950.000,00 KM. Ovaj iznos se odnosio na tekuće izdatke u iznosu od 5.102.000,00 KM i na kapitalne izdatke u iznosu od 78.000,00 KM, za Program posebnih namjena u iznosu od 1.770.000,00 KM, (časnici za vezu u Hagu), Program posebnih namjena "Konak" u iznosu od 70.000,00 KM i za Dodjelu odlikovanju u iznosu od 50.000,00 KM koji nisu korišteni u tijeku 2006. godine. Nadalje Odlukom Vijeća ministra BiH broj 1/07 od 08.02.2007. godine odobrena su sredstva rezervi za Ured broj 1 časnika za vezu pred ICTY u iznosu od 91.179,00 KM, te ostvareni prihodi na temelju naplate materijalne štete od osiguravajućeg društva u iznosu od 1.970,57 KM. Ukupno odobreni proračun - prihodi za 2006. godinu iznosi 7.043.150,00 KM, a ostvareni ukupni rashodi na razini Predsjedništva iznose 6.321.083,00 KM ili 90 % od planiranih sredstava.

Ostvareni ukupni rashodi Predsjedništva za 2006. godinu iznosili su 6.321.083,00 KM ili 722.067,00 KM manje od planiranih (realizirano je 90 % od planiranih sredstava).

Napominjemo kako je također promjenom financijskog plana izvršena preraspodjela financijskih sredstava između Ureda broj 1 i 3 časnika za vezu pred ICTY u iznosu od 40.000,00 KM.

Tijekom revizije smo uočili kako Predsjedništvo nije u cjelosti utvrdilo odgovarajuća pravila i procedure kao ni osiguralo dosljednu primjenu postojećih - kojima se utvrđuje pravo na stvaranje raznih kategorija troškova i sustava kontrola nad nastankom i evidentiranjem spomenutih troškova. Ovi problemi su uočeni i tijekom revizije za 2006. godinu, te smatramo kako je nužno imati jasna i precizna pravila potrošnje kao i osigurati dosljednu primjenu istih.

Zapažanje revizije glede izvršenja proračuna za 2006. godinu po pojedinim značajnijim kategorijama troškova su sljedeća:

- **Putni troškovi:** ostvarenje putnih troškova u tijeku 2006. godine iznosi 596.513,00 KM, a planirani su u iznosu od 690.000,00 KM, što je 86% izvršenje u odnosu na odobreni proračun za 2006. godinu. Zapaženo je kako su i ove godine utrošena značajna proračunska sredstva na spomenutoj poziciji i kako bi, po mišljenju revizije, Predsjedništvo trebalo i dalje vršiti sveobuhvatne analize opravdanosti svih kategorija službenih putovanja uključujući obvezno i brojnost službenih delegacija (faktor koji u mnogome utječe na visinu putnih troškova).

Revizijom izdavanja i pravdanja putnih naloga uočili smo ponovno kako evidencija istih tijekom 2006. godine nije bila na zadovoljavajućoj razini i kako postoje određeni nedostaci i propusti koji se trebaju žurno otkloniti. Radi se, naime, o tome da se evidencija putnih naloga nije vršila u momentu sačinjavanja i izdavanja putnog naloga, nego se formirala tek nakon donošenja naloga za pravdanje, tj. *post festum* - po mišljenju revizije takvo postupanje ne predstavlja urednu i ažurnu evidenciju (koncem 2006. godine uočili smo određena poboljšanja, ali napominjemo kako ćemo moći dati svoju konačnu ocjenu u tijeku revizije za 2007. godinu).

Nadalje, zamijetili smo također kako uz putne naloge nema priloženih poziva za putovanje, tako da se nismo mogli sa sigurnošću uvjeriti u ispravnost obračuna putnog naloga (poziv za službeno putovanje utječe na način obračuna putnog naloga, te smatramo kako bi isti, tamo gdje postoji poziv za službeni posjet, trebao biti priložen uz putni nalog prigodom pravdanja).

Uočili smo određene aktivnosti po pitanju retroaktivnog prikupljanja i kompletiranja poziva za službeno putovanje, ali isti proces nije u cjelosti završen, tako da nismo vidjeli efekte od ove aktivnosti.

Pravdanje putnih akontacija u tijeku 2006. godine nije bilo vršeno sukladno Odluci o načinu obračunavanja plaća i drugih materijalnih prava imenovanih osoba u uredima članova Predsjedništva BiH (radi se o roku od pet dana za pravdanje putnog naloga po okončanju službenog putovanja), nego su uočena permanentna kašnjenja u pravdanju putnih naloga i podignutih akontacija (uočili smo slučajeve kašnjenja po mjesec ili dva i parcijalno pravdanje podignutih akontacija).

Kod kreiranja internih kontrola glede smještaja prigodom službenih putovanja, trebalo bi jasno definirati tko i do kojih iznosa može koristiti sredstva namijenjena za smještaj, odnosno do koje visine se mogu plaćati troškovi prenoćišta u hotelima. Ovo navodimo iz razloga što smo u jednom slučaju zamijetili kako su za dva noćenja u inozemstvu plaćeni troškovi smještaja u iznosu od 1.465,00 EUR po danu.

Revizija ponovno ukazuje na gore pobrojane propuste koji su činjeni tijekom 2006. godine, te sugerira poduzimanje aktivnosti na stvaranju uredne i ažurne evidencije putnih naloga sa posebnim naglaskom na zakonski rok pravdanja putnih akontacija i obvezno prilaganje sve prateće dokumentacije uključujući i pozive za službeno putovanje. Mišljenja smo kako bi općenito trebalo podići evidenciju i pravdanje putnih troškova na znatno višu razinu od dosadašnje.

- **Uporaba i održavanje službenih automobila:** U tijeku 2006. godine na poziciji goriva i troškova održavanja je potrošeno 414.055,77 KM. Revidiranjem ove kategorije troškova smo ponovno uočili propuste u primjeni Pravilnika o uporabi službenih vozila u Predsjedništvu (broj 01-653/02 od 19.03.2002. godine) koji se odnose na evidenciju o izdanim putnim nalogima, izvješće o pređenim kilometrima i utrošku goriva, održavanju i servisiranju.

Postojeće evidencije tijekom 2006. godine o izdanim nalogima za vozila i utrošku goriva ne osigurava cjelovito praćenje i nadzor nad uporabom automobila, ne osiguravaju podatke o pređenoj kilometraži i povećavaju rizik od nekontrolirane potrošnje goriva (primjerice zamijetili smo utroške goriva koji su po pojedinim automobilima na godišnjoj razini iznosili 6.086 litara, 6.270 litara, 5.232 litara, 11.956 litara, itd., ali ne postoji evidencija o pređenoj kilometraži, tako da nismo bili u mogućnosti potvrditi opravdanost ovolike potrošnje goriva).

Po mišljenju revizije, tijekom 2006. godine nije postojala ni jasna definirana nadležnost i odgovornost između ureda članova Predsjedništva i Odjela za logistiku - u uredima se vrši izdavanje odobrenja, a u Odjelu za logistiku se evidentira utrošak goriva tek po pristizanju računa, gotovinske isplate za gorivo tijekom službenih putovanja se ne evidentiraju, izvješće o pređenoj kilometraži se ne dostavlja u Odjel za logistiku kako je predviđeno Pravilnikom i sl. Nadalje uočili smo kako su putni nalozi o uporabi službenih

automobila kojima se vodi evidencija o potrošnji goriva i pređenim kilometrima dosta neuredni i neažurni.

Kod održavanja vozila također smo utvrdili određene nedostatke i propuste koji se odnose na procedure prijavljivanja nedostataka i kvarova (definiranih u Pravilniku o uporabi službenih vozila) kao i na način izbora dobavljača za popravke i održavanje vozila (ostvareni troškovi uporabe i održavanja službenih automobila sa 31.12.2006. godine iznose 177.733,00 KM).

Nadalje smo uočili kako se održavanje vozila tijekom 2006. godine nije odvijalo sukladno predviđenim procedurama reguliranim Pravilnikom o materijalno - finansijskom poslovanju. Tako smo u pojedinim slučajevima evidentirali kako su izvršene usluge popravki prije ispostavljanja internih narudžbenica, prigodom izdavanja internih narudžbenica već određen dobavljač za tu vrstu nabave ili nema ovjere od strane odjeljenja logistike o opravdanosti popravke, što nije sukladno propisanim internim pravilima i procedurama.

Nadalje, uočili smo kako su izvršene usluge kasko osiguranja za vozilo koje je vlasništvo Službe za zajedničke poslove organa i tijela Federacije Bosne i Hercegovine. Obzirom kako Odlukom Vlade Federacije BiH o privremenom ustupanju na korištenje od 07.08.2003. godine nije definirano razdoblje korištenja vozila, smatramo kako je usluge osiguranja koje iznosi 6.017,00 KM trebalo realizirati tek po definiranju razdoblja za koje se vozilo koristi (prezentirana je stara odluka, ali ništa iz 2006. godine kako bi se vidjelo kako će se vozilo i dalje moći koristiti u Predsjedništvu).

Ured za reviziju ukazuje na potrebu donošenja internih pravila i procedura kojim će se jasno definirati nadležnosti i odgovornosti svih organizacijskih cjelina (tj. pojedinaca koji koriste vozila) prigodom uporabe službenih vozila. Smatramo kako ova kategorija troškova tijekom 2006. godine nije bila pod zadovoljavajućom kontrolom (počev od same evidencije o uporabi koja nije bila zadovoljavajuća) i kako bi trebali u narednom razdoblju uložiti dodatne napore, te urediti način uporabe i održavanja voznog parka na jedan racionalan i transparentan način.

Nadalje smo uočili pojavu koja već dugo egzistira u Predsjedništvu, a na koju ovaj put želimo posebno skrenuti pozornost. Radi se o činjenici kako Predsjedništvo koristi automobile koji nisu vlasništvo Predsjedništva, tj. automobile od drugih razina vlasti ili institucija (primjerice entiteti itd.).

Mišljenja smo kako bi ovu problematiku trebalo staviti na dnevni red i konačno zauzeti jasan stav po ovom pitanju te posebice definirati tko, kada i u kojim uvjetima može koristiti automobil koji nije vlasništvo Predsjedništva i tko snosi troškove glede održavanja (ako se odluči o ovoj varijanti). Napominjemo kako ovakva mogućnost korištenja vozila koja nisu u vlasništvu Predsjedništva ostavlja mogućnost raznim špekulacijama.

- **Troškovi reprezentacije:** Revidiranjem troškova reprezentacije (u tijeku 2006. godine isti su iznosili 146.587,43 KM) ponovno smo uočili pojavu kako postoje računi bez specifikacija i zabilješki o razlogu nastanka troška reprezentacije. Nadalje uočili smo kako tijekom 2006. godine nije bio definiran način korištenja troškova reprezentacije tijekom boravka na službenom putu (kada, u kojim prigodama, do kojih iznosa i sa kojim predstavnicima se mogu koristiti sredstva za reprezentaciju). Ovo navodimo iz razloga što smo u nekim slučajevima prigodom službenih putovanja članova Predsjedništva u inozemstvo uočili troškove reprezentacije preko 2.000,00 KM.

Nadalje smo također zamijetili, na što želimo skrenuti posebnu pozornost, visoke troškove koji se fakturiraju od Zajedničkih službi FBiH (isti u 2006. godini iznose 90.980,64 KM ili 62 % od ukupnih troškova), a radi se uglavnom o konzumaciji pića i kava po uredima zaposlenih u Predsjedništvu. Mišljenja smo kako bi se ova kategorija troškova trebala preispitati i jasno i precizno definirati tj. razgraničiti stvarni i opravdani trošak reprezentacije od svakodnevnih konzumacija napitaka od strane uposlenih.

Ured za reviziju ponovno sugerira poduzimanje aktivnosti u cilju jasnijeg i preciznijeg definiranja tko, kada, u kojim uvjetima, do koga iznosa itd, može koristiti reprezentaciju. Uspostavljanje obveze pisanja izvješća o tome povodom čega je načinjen trošak reprezentacije kao i popis gostiju, ako se radi o manjim skupinama, trebalo bi postati obvezno. Mogućnost izostavljanja ovih podataka u specifičnim situacijama i za članove Predsjedništva je prihvatljivo, ali nikako ne bi trebalo postati praksa.

- **PTT troškovi:** Troškovi mobilnih telefona iznose 129.136,53 KM, a fiksnih telefona 104.267,41 KM, što ukupno iznosi 233.403,94 KM. Revidiranjem PTT troškova uvidjeli smo kako sustav interne kontrole nije u cjelosti zadovoljavajući. Pravilnik o pravu na korištenje fiksnih telefona, mobilnih telefona i usluga javnog informiranja u Predsjedništvu BiH koji regulira i ograničenja u potrošnji se djelomično primjenjivao samo u Tajništvu, za razliku od ureda članova Predsjedništva gdje nismo uočili kako su se ograničenja primjenjivala dosljedno u svim slučajevima, tj. kako je nekome naplaćeno prekoračenje.

Tako je kod troškova mobilnih telefona utvrđeno kako su se prekoračenja dozvoljenih troškova u Tajništvu uredno odbijala od plaće zaposlenih koji su imali prekoračenje, ali se u uredima Predsjedništva nije vršilo odbijanje prekoračenja, nego su se pravdala odlukama, bez ikakvog pisanog obrazloženja i validnog dokaza. Utvrđeno je i to kako uopće nisu izvršene obustave za prekoračenja u korištenju mobilnih telefona koje su napravili pojedini članovi ureda Predsjedništva za 10. mjesec, dakle izravno prije odlaska sa dužnosti, a prije dolaska novih članova ureda.

Koncem godine (27.12.2006.) novi članovi Predsjedništva donijeli su Odluku o izmjeni Pravilnika o pravu na korištenje mobilnih telefona u kojem se, pored ostalog, precizira kako je za odobrenje uvećanog iznosa za troškove mobilnih telefona potrebno priložiti obrazloženi pisani zahtjev i račun. Prema mišljenju revizije, ovo nije dovoljno kako bi se utvrdilo namjensko trošenje mobilnih telefona, te smatramo kako je prilaganje listinga u slučaju prekoračenja jedini pravi način efikasne kontrole troškova mobitela.

Revizija sugerira dosljednu primjenu usvojenih pravila i procedura koji će omogućiti racionalnu potrošnju, dok se iznimna prekoračenja, po mišljenju revizije, trebaju obvezno pravdati validnim dokazima i obrazloženjima.

- **Troškovi školovanja uposlenika:** Tijekom revizije smo uočili kako postoji uredna i vjerodostojna dokumentacija sukladna internom pravilniku koji regulira ovo područje (osim u jednom slučaju gdje je potpisnik Rješenja Glavni tajnik, a sukladno internim pravilima trebao bi biti član Predsjedništva). No, ovdje želimo naglasiti kako je potrebno preciznije i jasnije definirati procedure i uvjete za dodjeljivanje sredstava za obrazovanje i stručno usavršavanje (troškovi u 2006. godini su iznosili 20.255,49 KM), te cijeli postupak učiniti transparentnim.

Pravo na obrazovanje i stručno usavršavanje utvrđeno je odlukom Predsjedništva od 14.7.2004. u kojoj stoji kako se to pravo ostvaruje sukladno potrebama Predsjedništva. U odluci dalje stoji kako je za odobrenje sredstava potrebna suglasnost člana Predsjedništva i odgovarajuća dokumentacija. Nigdje nije precizno i jasno navedeno kako se ostvaruje transparentnost postupka (interno oglašavanje), koliki iznos je moguće odobriti, prema kojim kriterijima, koje su potrebe Predsjedništva i kako se one utvrđuju. Uočili smo i pojavu odobravanja sredstava uposlenicima ureda za koje nije bilo izvjesno kako će nastaviti rad u novom sazivu, odnosno kako će njihovo školovanje ubuduće koristiti Predsjedništvu.

U cilju racionalnijeg, ekonomičnijeg i transparentnijeg trošenja javnih sredstava revizija preporuča rukovodstvu Predsjedništva sačinjavanje plana potreba za odgovarajućim profilima struke, donošenje internih pravila i procedura za troškove školovanja s kriterijima tko, kada, pod kojim uvjetima, do kog iznosa itd., može koristiti sredstva za ove namjene, i vođenje računa o problemu isteka mandata i odlasku uposlenika kojima se odobravaju sredstva.

- **Izdaci za energiju (električnu energiju i plin) i komunalije (voda i kanalizacija):** Za troškove energije i komunalija u zgradi Predsjedništva ne postoji dokument koji bi poslužio kao temelj za raspodjelu ovih troškova između Predsjedništva BiH i ostalih korisnika uredskog prostora u zajedničkoj zgradi. Raspodjela se vrši na temelju nekad davno utvrđenog usmenog dogovora prema kojem se troškovi dijele razmjerno površini korisnog prostora za svakog korisnika zgrade. Iako se može vidjeti kako se dogovor tijekom godine dosljedno primjenjivao (u prilogu faktura postoji detaljna specifikacija i obračun prema površini korisnog prostora), mišljenja smo kako je potrebno formalizirati ovaj dogovor potpisivanjem ugovora između svih strana koje koriste uredske prostorije u zajedničkoj zgradi. U jednom slučaju kod obračuna za troškove grijanja u uredu člana Predsjedništva u Lukavici ne može se vidjeti na temelju čega je izračunata raspodjela troškova između Elektrotehničkog fakulteta i Predsjedništva jer nije priložena originalna faktura dobavljača, koja je prema Ugovoru temelj za obračun. Nadalje smo također uočili kako postoji Ugovor i aneks Ugovora sa Banskim dvorom – Kulturni centar Banja Luka glede uporabe prostorija za člana Predsjedništva, te bi također trebalo sagledati ovu problematiku.

Revizija sugerira rukovodstvu Predsjedništva otklanjanje spomenutih nedostataka i sačinjavanje odgovarajućih ugovora, gdje bi se jasno i precizno definirale i razgraničile sve kategorije troškova po ovim osnovama.

- **Usluge javnog informiranja i odnosa sa javnošću:** Tijekom revizije smo uočili kako se veći dio godine tisak nabavljao od različitih dobavljača. Nakon izbora najpovoljnijeg dobavljača (u 10. mjesecu 2006. godine), provedenog sukladno Zakonu o javnim nabavama, dostavu dnevnog tiska vrši poduzeće "Centropress". Tajništvo dostavlja dobavljaču narudžbenicu sa specifikacijom potrebnog tiska koju sastavlja na temelju internih narudžbenica iz svakog od ureda članova Predsjedništva. Isporuka se vrši na protokol gdje se onda paketi raspoređuju prema uredima i tajništvu, prema natpisu na paketu. Zbog ovakvog načina isporuke, gdje dobavljač mora razvrstavati tisak za svaki ured posebno, teško je bilo prikupiti dovoljan broj ponuda, pa je postupak izbora ponavljan. Nadalje smo zamijetili kako je krajem godine izabran i dobavljač za usluge press klipinga.

Revizija je mišljenja kako bi trebalo ispitati opravdanost korištenja usluge press klipinga tj. ispitati jesu li i u kojem smislu koristi od ove usluge značajne za rad Predsjedništva. Usluga press klipinga znači arhiviranje informacija objavljenih u medijima u obliku klipova. Smatramo kako ova usluga može u određenom smislu biti veoma korisna za Institucije od posebnog značaja, ali bi trebalo jasno razgraničiti koje Institucije imaju pravo na korištenje ove usluge i tko im to odobrava, kako ovo ne bi postala masovna pojava.

- **Izdaci za odjeću, uniforme i platno:** revidiranjem ove kategorije troškova uočili smo kako ukupan iznos troška za 2006. godinu iznosi 6.417,66 KM. Sredstva za ove potrebe predviđena su Odlukom o troškovima reprezentacije i troškovima za protokolarne potrebe od 2005. godine (po 4.000 KM za urede i Tajništvo).

Sugeriramo razmatranje opravdanosti i utemeljenosti spomenute Odluke ili jasnijeg i preciznijeg definiranja što se sve pod time podrazumijeva i tko sve ima pravo na spomenute troškove.

- **Problematika glede ugovora o djelu:** U Tajništvu Predsjedništva još uvijek ima uposlenih na mjestima koja nisu predviđena sistematizacijom i koji su angažirani po ugovorima o djelu koji se produžavaju već duže razdoblje. Napominjemo kako se u ovim slučajevima formalno zaključuju ugovori o djelu, a u stvarnosti se radi o ugovorima o radu (obim posla isti kao kod stalno uposlenih, rad organizira poslodavac i za taj rad snosi poslovni rizik, poslovi se obavljaju u službi poslodavca pod njegovim nadzorom i uputama, uz njegovo određivanje vrste, mjesta, vremena rada i plaćanje po vremenu rada). Nadalje smo zamijetili kako se u pojedinim uredima članova Predsjedništva prigodom upošljavanja sklapaju ugovori o djelu, a ne ugovori o radu koji treba da se vežu za dužinu trajanja mandata članova Predsjedništva.

Revizija ponovno sugerira preispitivanje svih ugovora koji se odnose na upošljavanje, te svođenje istih sukladno zakonskoj legislativi koja regulira ovu pravnu materiju (Zakon o radu u Institucijama BiH, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu u Institucijama BiH, Interni pravilnik o unutarnjem ustroju i upošljavanju u uredu člana Predsjedništva BiH) gdje su točno propisani uvjeti i načini upošljavanja.

3.4. IT sustav

Informacijski sustav u Predsjedništvu je djelomično uspostavljen i isti je prilično neorganiziran, pa kao takav ne pruža odgovarajuću podršku i moguće funkcionalnosti u radu. Trenutno na poslovima informatike radi samo stručni suradnik za razvoj informacijskih sustava što nije dovoljno za sve obveze koje se predviđaju u segmentu implementacije informacijskog sustava. Djelomična uvezanost nije izvedena na preporučljiv način, ne postoji centralizirano upravljanje sustavom, niti kreiranje rezervnih kopija podataka. Svi korisnici imaju Internet konekciju sa mail uslugom, ali aspekti zaštite nisu provedeni na odgovarajući način. E-mail nalozi za sve službenike nisu kreirani pod domenom institucije, nego se dijelom koriste mail adrese javnih provajdera. Implementirano je više Internet konekcija što nije dobro rješenje, ni sa tehničkog, ni sa financijskog aspekta, gdje je bez centralizacije sistema gotovo nemoguće očekivati veću efikasnost.

Radne stanice koje se koriste imaju različite operativne sustave gdje se na određenom broju računara koristi nelicenciran operativni sustav. Prethodno se naročito odnosi na nove računare dobivene donacijom, koji će biti u uporabi duže razdoblje. Microsoft Office paketi su također djelomično licencirani što je problem koji treba globalno rješavati na razini države. Što se tiče antivirusnih softvera trenutno su u uporabi slobodni softveri, *BitDefender* i *Avast Home*, što treba promijeniti kako bi se ostvarila veća sigurnost sustava.

Općenito revizijom je uočeno kako različiti informacijski podsustavi koji u Predsjedništvu postoje međusobno nisu uvezani, te postojeći informatički kapaciteti nisu na najbolji način iskorišteni, što može dovesti do neefikasnog korištenja postojećih informatičkih resursa. Informacijski podsustavi čine zasebne cjeline bez ikakvog dodira i dijeljenja resursa sa drugim podsustavima i Predsjedništvom kao cjelinom. Ne postoje planirana proračunska sredstva za razvoj organiziranog informacijskog sustava.

Predsjedništvo nema još uvijek utvrđenu i definiranu strategiju razvoja informacijskog sustava koja bi bila temelj za definiranje smjernica i prioriteta budućeg razvoja. Iz svega gore izloženog revizija preporuča sljedeće:

- **Planirati potrebna proračunska sredstva za implementiranje organiziranog informacijskog sustava,**
- **Omogućiti kvalitetnu uspostavu i administraciju informacijskog sustava,**
- **Kreirati Projekt izgradnje lokalne računarske mreže i isti realizirati na temelju planiranih sredstava iz proračuna. Prigodom implementiranja prethodnog može se iskoristiti postojeći server preko kojeg bi se vršila centralno administriranje. Potrebno je osigurati prostor za server sobu, isti adekvatno opremiti i osigurati pristup. Planirati nabavu opreme i softvera za pravljenje rezervnih kopija kako podataka na serveru tako i podataka klijenata,**
- **Kreirati interna akta za lokalni informacijski sustav koja bi obuhvaćala opis sustava, pravljenje rezervnih kopija, sigurnosni plan i plan daljnjeg razvoja informacijskog sustava,**
- **Omogućiti kontroliran izlaz na Internet preko servera i firewall-a i time smanjiti trenutni broj Internet konekcija, čime će se smanjiti troškovi zakupa, a povećati upravljivost i sigurnost sustava.**

3.5. Programi posebnih namjena - uredi časnika za vezu pred Međunarodnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu:

Ured br. 1- Ured bošnjačkog časnika za vezu pred ICTY:

Analizom planiranja i izvršenja proračuna Ureda br. 1 – Ureda bošnjačkog časnika za vezu uočili smo kako su prvobitno odobrena sredstava iz proračuna iznosila 550.000,00 KM (premda su tražena sredstava u iznosu od 684.392,00 KM) i kako su naknadno odobrena sredstva proračunske rezerve u iznosu od 91.179,00 KM, kao i izvršena preraspodjela financijskih sredstava od hrvatskog časnika za vezu u iznosu od 40.000,00 KM, čime ukupno odobrena sredstva iznose 681.179,00 KM. Izdaci - rashodi su izvršeni u iznosu od 616.686,00 KM ili 91% u odnosu na odobrena sredstva. Napominjemo kako su četiri uposlana stalno smještene u Hagu.

Analizom troškova poslovanja smo uočili kako je ovaj Ured i prethodnih godina imao veće troškove poslovanja od odobrenih i kako kontinuirano ima probleme s planiranjem i izvršenjem proračuna, što govori i činjenica kako su i u 2006. godini stvoreni troškovi veći od prvobitno odobrenog proračuna, pa se naknadno tražila i koristila proračunska rezerva i preraspodjela od drugih ureda.

Posebice želimo naglasiti potrebu savršenja uplate doprinosa iz plaća s obzirom na činjenicu kako je od 2001. godine uvijek bilo nekih zaostataka. S obzirom na to kako sada ured raspolaže sa dovoljnim iznosom novca, nužno je izvršiti cjelokupnu rekonstrukciju obračuna i knjiženja poreza i doprinosa kako bi prelaskom na uplatu istih preko ISFU sustava trezorskog poslovanja situacija bila čista.

Ponovno su uočeni problemi u planiranju i izvršenju proračuna, te kako poslovanje ovog Ureda zahtijeva veća sredstava od odobrenih. Planiranje bi trebalo izvršiti prema realnim potrebama i pokušati uvažiti opravdane zahtjeve odnosno stvarne potrebe časnika za vezu (problem koji je potenciran i u Izvješću o reviziji za 2004. i 2005. godinu), kako bi se izbjegle potreba za stalnim korištenjem rezervi i raznim prestrukturiranjima proračuna.

Ured br. 2 - Ured srpskog časnika za vezu pred ICTY:

Analizom planiranja i izvršenja proračuna Ureda br. 2 – Ureda srpskog časnika za vezu, uočili smo kako sredstava odobrena iz proračuna iznose 550.000,00 KM, a izvršena su u iznosu od 549.525,00 KM ili gotovo 100% u odnosu na odobrena sredstva. Od ukupno troje uposlenika, dvoje uposlenika svoje poslove obavlja u Hagu, a jedan uposlenik je smješten u Banja Luci. Revidiranjem troškova uporabe službenih automobila uočili smo kako je opravka automobila koji se koristi u uredu u Sarajevu vršena na teret proračuna ureda časnika za vezu (radi se o iznosu 4.622,69 KM).

Ured br. 3 – Ured hrvatskog časnika za vezu pred ICTY:

Analizom planiranja i izvršenja proračuna Ureda br. 3 – Ureda hrvatskog časnika za vezu, uočili smo kako su sredstava odobrena iz proračuna iznosila 550.000,00 KM, dok su izvršena u iznosu od 489.933,00 KM ili 96% u odnosu na odobrena sredstva, s napomenom kako je izvršena preraspodjela u iznosu od 40.000,00 KM u korist bošnjačkog časnika za vezu. Tijekom 2006. godine od ukupno četiri uposlenika, dva su se nalazila u Hagu, a dva u BiH. Prigodom određivanja i isplate naknade po ugovoru o djelu za jednog uposlenika nije se uzimao odgovarajući koeficijent i procent od plaće utvrđen važećim Pravilnikom, te je potrebno izvršiti odgovarajuće korekcije.

Opća zapažanja glede poslovanja ureda časnika za vezu pri ICTY u Hagu koje je revizija uočila tijekom posjete Hagu:

Revizijski tim je u razdoblju od 16.10. do 18.10.2006. godine boravio u Hagu i na licu mjesta izvršio reviziju poslovanja, te uočio sljedeće nedostatke i probleme:

- Sustav internih kontrola, tj. pravila i procedure poslovanja nisu na zadovoljavajućoj razini, te bi trebalo što žurnije kreirati iste. Ovdje prije svega mislimo na pravila i procedure za određene frekventnije - značajnije troškove (primjerice uporaba službenih

- automobila, telefona, putnih troškova, reprezentacije itd.). Napominjemo kako su ista donesena tek u veljači 2007. godine;
- Goruće pitanje plaćanja poreza i doprinosa koje se vršilo na način kako se novac podiže na banci u Hagu i nosi u BiH gdje se vrši uplata navedenih poreza i doprinosa nije riješeno u tijeku 2006. godine. Također smo uočili i kako samo plaćanje spomenutih doprinosa nije vršeno redovito u tijeku godine. Ovakav način plaćanja se vršio godinama, te je sa aspekta revizije ovakav rad neprihvatljiv i treba ga žurno riješiti;
  - Prigodom obračuna poreza i doprinosa na plaće izostavljen je obračun i uplata poreza 0,5% za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u FBiH (odnosi se na ured 1 i 3);
  - Pitanje statusa časnika za vezu tijekom 2006. godine, po mišljenju revizije, nije jasno i precizno definirano, te postoje određene nejasnoće i dileme kada je u pitanju financijsko računovodstveno poslovanje, procedure izvještavanja, koordinacija između časnika i Predsjedništva, tko treba da vodi i organizira računovodstvo, pitanje kontrole dokumentacije koja se dostavlja u Predsjedništvo itd.
  - Planiranje i izvršenje proračuna (problem koji godinama egzistira), po mišljenju revizije, nije urađeno na zadovoljavajući način jer nisu uzeti u obzir svi relevantni parametri na odgovarajući način. Mišljenja smo kako bi problematici planiranja i izvršenja proračuna trebalo posvetiti mnogo više pozornosti, te sagledati i procijeniti sve okolnosti i analizirati opravdanost i visinu svih troškova kod sva tri časnika za vezu. Revizija je posebice ovaj problem uočila kod bošnjačkog časnika za vezu;
  - Uočili smo kako u tijeku prethodne revizije nije usvojen financijski plan za časnike za vezu, na temelju odobrenog proračuna;
  - Nije riješeno pitanje tajnosti rada koje se reflektira na financijsko računovodstveno poslovanje, tj. načina obilježavanja dokumentacije sukladno Zakonu o zaštiti podataka;
  - U 2006. godini nisu bila kreirana pisana posebna pravila i procedure za korištenje novčanih sredstava posebnih – specijalnih namjena koja su časnici koristili u svome radu;
  - Tijekom revizije uočili smo kako uredsko poslovanje u svakom od ureda nije bilo na zadovoljavajućoj razini (mislimo na evidencije protokola, knjigu ulaznih faktura, evidencije putnih naloga za osobe i automobile itd.);
  - Uočili smo pojavu kako se automobili koji su ranije nabavljeni za potrebe časnika za vezu u Hagu koriste u Sarajevu u Predsjedništvu, a istovremeno imamo nabave novih automobila koje se vrše u Hagu. Mišljenja smo kako bi ovakve pojave trebalo preispitati sa aspekta racionalnosti i opravdanosti.

Opći dojam revizije je kako realizacija ovoga Programa posebnih namjena nije bila jasno i precizno definirana. Iz postojećih pravila i procedura se ne može jasno utvrditi tko je točno odgovoran za materijalno-financijsko poslovanje (što je bio predmet revizije), po kojim pravilima i procedurama se realizira program, kome se podnose izvješća i kakva je uloga Predsjedništva i Tajništva, kako i čime je regulirana tajnost rada časnika, način obilježavanja dokumentacije itd. Dojam revizije je kako mnogi u Predsjedništvu tijekom 2006. godine nisu bili dovoljno uključeni u problematiku poslovanja časnika za vezu, te bi ubuduće trebalo više pozornosti posvetiti načinu poslovanja i obveznom kreiranju jasnih i preciznih pravila i procedura.

Revizija ponovno sugerira rukovodstvu Predsjedništva razmatranje naših zapažanja i sugestija, te poduzimanje odgovarajućih aktivnosti u cilju sustavnog rješavanja problema, te racionalnijeg i učinkovitijeg rada časnika za vezu, kako bi kreiranjem kvalitetnih pravila i procedura, po mišljenju revizije, olakšali i sam rad časnicima i omogućili im da izvrše svoju temeljnu zadaću.

4. KORESPONDENCIJA

Predsjedništvu je uručen nacrt Izvješća o reviziji za 2006. godinu na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Predsjedništvo nije dostavilo svoje komentare na nalaze sadržane u nacrtu Izvješća.

5. SAŽETAK

Ured za reviziju je izvršio reviziju financijskog poslovanja Predsjedništva sukladno Zakonu o reviziji i INTOSAI standardima, uvažavajući opće uvjete okruženja u kojem je egzistiralo Predsjedništvo.

Revidiranjem poslovanja u 2006. godini ponovno smo utvrdili brojne nedostatke i propuste, te smo na temelju istih dali određene sugestije i preporuke u cilju unapređenja poslovanja Predsjedništva koje se odnose na:

- nedostatke koji govore o slabostima sustava internih kontrola (vidjeti točku 3.1.);
- nepoštivanje procedura nabava koje su regulirane Zakonom o javnim nabavama (vidjeti točku 3.2.);
- nedostatke i propuste u procesu izvršenja proračuna (vidjeti točku 3.3.);
- problematiku glede funkcioniranja IT sustava (pogledati točku 3.4. ovog Izvješća)
- nedostatke u funkcioniranju časnika za vezu u Hagu (vidjeti točku 3.5.).

Opći dojam revizije je kako poslovanje Predsjedništva u tijeku 2006. godine nije bilo na zadovoljavajućoj razini i kako su učinjeni mnogobrojni propusti. No, želimo istaći kako smo uočili određene promjene i drugačiji pristup u poslovanju (mislimo na financijski aspekt), te su donesena određena pravila i procedure koncem 2006. godine ili početkom 2007. godine.

Međutim, moramo naglasiti činjenicu kako su se spomenute promjene desile na samom koncu godine i kako pored najbolje volje nismo mogli u cjelosti sagledati prave učinke takvih promjena koji bi značajnije mogli utjecati na izražavanje našeg mišljenja o poslovanju za 2006.godinu. Sagledavanje pravih učinaka spomenutih promjena ćemo cijeniti u revizijskoj 2007. godini.

**ZAMJENIK GLAVNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

